

Sef UNMIK-a Mihael Stajner

POVRATAK PROTERANIH NAJVECI PRIORITET

Novoizabrani sef civilne misije UN na Kosovu, nemacki diplomata Mihael Stajner izjavio je da je povratak izbeglica i proteranih sa Kosova - Srba i Roma - jedan od najvaznijih ciljeva medjunarodne politike prema Kosovu.

U razgovoru za agenciju DPA, Stajner je sinoc rekao da "Kosovo mora da bude bezbedan zavicaj za sve stanovnike, bez obzira na nacionalnu pripadnost".

"To je jedan od centralnih momenata medjunarodne politike prema Kosovu. Zato povratak proteranih i izbeglica ima najveći prioritet. Pretpostavka za to jeste da bude obezbedjena sigurnost povratnika", ocenio je novi sef UNMIK-a.

U vezi sa tim, Stajner je govorio o nuznosti brze izgradnje struktura pravne drzave i posebno o neophodnosti energicnog suzbijanja kriminala.

Politicku buducnost Kosova donedavni spoljnopoliticki

savetnik nemackog kancelara Gerharda Sredera vidi u regionalnoj i evropskoj integraciji.

"Angazman medjunarodne zajednice u okviru Evropske unije i Pakta stabilnosti ima za cilj prevashodno da se jugoistocnoj Evropi otvore evropske perspektive i da se ona postepeno ukljuci u evroatlantske strukture", rekao je Stajner.

On je naveo da primer Kosova pokazuje da je "trajna stabilizacija moguca samo ako se prevazidje ono sto deli nacionalne drzave" i ako se "otvorena pitanja, kakva su statusna, stave u regionalni i evropski kontekst".

Govoreci o albanskim politicarima cija je, kako navodi DPA, "borba za vlast do sada sprecavala stvaranje vlade", Stajner je podsetio da "parlamentarna demokratija za pretpostavku ima spremnost na kompromise, osecaj odgovornosti i postovanje demokratskih pravila igre".

"Imam utisak da u tom smislu kod politickih partija na Kosovu postoje nedostaci i da im je potrebno da prodju kroz fazu ucenja", ocenio je Stajner.

Posle sastanka sa predstavnikom EU

COVIC: EKSPERTSKA VLADA KOSOVA I METOHIJE, NASTAVAK DIJALOGA O FEDERACIJI

Potpredsednik vlade Srbije Nebojsa Covic i visoki predstavnik EU Havijer Solana ocenili su sinoc da bi "ulazak pojedinih lidera u vladu Kosova i Metohije dodatno destabilizovao ionako slozenu i tesku situaciju" u Pokrajini.

Covic je za agenciju Beta rekao da je Solana podrcao stav da na Kosovu treba formirati vladu strucnjaka "koja bi resavala veliki broj tehnickih pitanja i problema, a ne bi se bavila nekim znacajnijim politickim pitanjima".

Nakon sastanka sa Solanom, u telefonskoj izjavi za Betu, Covic je ocenio da ce se dijalog o redefinisaniu odnosa u federaciji nastaviti i da ce se "odredjeni razgovori odvijati kako u Beogradu i Podgorici, tako i u Briselu tokom januara i februara".

On je dodao da je "neophodno da se nastavi i istraje u dijalogu vezanom za reformu federacije".

"Solana je jasno istakao da je Evropska unija za ocuvanje federacije i da moramo svi uloziti dodatne napore kako bi se dijalogom doslo do resenja, a to je federacija, jer je to od izuzetne vaznosti za stabilnost u citavom regionu", kazao je Covic.

Radovan Apostolovic pusten iz pritvora

NA SLOBODI POSLE SKORO DVE GODINE

BEOGRAD 30.januar - Medjunarodno sudsko vece Okruznog suda u Kosovskoj Mitrovici donelo je preksinoc oslobadjajucu presudu za Radovana Apostolovica iz pomenutog grada. On je oslobodjen posle 19 meseci pritvora.

Vece je donelo presudu po svim tackama optuznice koja je prvobitno bila podneta za genocid i ratne zlocine, a kasnije i za teske kradje, unistavanje tudje imovine, izazivanje opste opasnosti i drugo.

Apostolovic je oslobodjen uz angazovanje i rad Odeljenja za pravosudje Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju i tima odbrane koji su cinili petoro advokata.

"Ohrabruje stav Unmikovog pravosudja da uz nasu aktivnost pokazuje sluh za resavanje problema",

rekao je advokat Vladimir Bozovic, rukovodilac Odeljenja. U zatvorima u Pokrajini nalazi se oko 40 Srba s Kosmeta.

Izmene ustavnih okvira na Kosovu i Metohiji

IBRAHIM RUGOVA PO CETVRTI PUT

Izlaz iz corsokaka u kome se nasao kosmetski parlament po stidljivim nagovestajima trazice se u izmenama, odnosno dopuni ustavnih okvira za privremenu samoupravu na Kosovu i Metohiji koje je na osnovu Rezolucije 1244 Saveta bezbednosti UN verifikovao doskorasnji sef civilne misije UN na Kosovu i Metohiji Hans Hekerup.

Jer, dok pojedini zvanicnici iz Beograda izjavljuju da ce doci do promene ustavnih okvira, a medjunarodni predstavnici se zvanicno ne oglasavaju - "Politika" saznaje da je vec doslo do izmena u ovom najvećem pravnom aktu koje se odnose na to kako bi se napokon razresila enigma i napokon imenovao predsednik Kosmeta i mandatar buduće kosmetske vlade.

Kompromis bez Hasima Tacija

Kako nas izvor navodi, buduci predsednik Kosova i Metohije je vec vidjen u dr Ibrahimu Rugovi, lideru Demokratskog saveza Kosova, najbrojnije politicke grupacije u kosmetskoj skupstini.

Istovremeno, posle pritiska zapadnih diplomata i razgovora sa predstavnicima Demokratske partije Kosova i Alijanse za buducnost Kosova cini se da je pronadjeno kompromisno resenje pa ce tako buduci premijer biti iz Tacijeve DPK koja u parlamentu ima 26 mandata.

Nezvanicno saznajemo, Ibrahim Rugova je podlegao pritiscima i mandatarsko mesto ustupice Aliju Jakupiju, 59-godisnjem Pristevcu. Tako ce pasti u vodu dosadasnje izjave Rugovinih predstavnika u kojima su izriciti "da njihova partija neće izneveriti biracko telo ustupajuci mesto premijera nekom drugom".

Mora se priznati da je ovaj pariski djak (Ibrahim Rugova, primedba autora), cija stranka slovi za stranku intelektualaca i uziva podrsku albanskih seljaka i radnicke klase i u kojoj su mnogi djaci brojnih univerziteta sirom Zapadne Evrope i SAD, ipak ostao tvrd u stavu da ne da Hasimu Taciju mandatarsko mesto.

Medjutim, nepoznanica je sta ce zauzvrat da dobije i kako ce na njegov ustupak gledati biracko telo koje, tvrde njegovi predstavnici, broji oko 600.000 Albanaca. Zna se - a potvrđeno je i "Politici" - da ce ovim ustupkom obezbediti sebi predsednicku funkciju koju mnogi vide kao "simbolicnu".

Inace, sto se tice izmena, odnosno dopuna ustavnih okvira, novina je i to sto ce, "kako bi pojedini apetiti bili zadovoljeni", mesta u novoj vladi biti i za potpredsednike. Nagovesteno je da ce, osim premijera i ministara, gde se jos uvek manipulise brojkama od osam do 12 ministarskih mesta, bice i tri potpredsednicka. Jedno je, saznajemo, rezervisano za Srbe. Takodje, novost je i to sto ce potpredsednik vlade ujedno biti i ministar odredjenog resora. Pojednostavljeno, dve funkcije kompilirace se u jednoj.

Srpska strana je, cujemo, u razgovoru sa Carlsom Brejdsouom, zamenikom sefa civilne misije UN na Kosovu i Metohiji, po pitanju toga izrazila negodovanje trazeci da ta mesta ne budu vezana.

Medjutim, zvanicno srpskom koalicijom bloku nista nije odgovoreno.

U nameri da saznamo nesto blize o izmenama ustavnih okvira odgovor smo potrazili od Dusana Celica, pravnog eksperta, koji je svojevremeno kao predstavnik Beograda ucestvovao u završnici izrade ustavnih okvira. On odgovara da je tumacenje u rukama onog koji je i doneo ovaj jednostrani akt, a to je u ovom slucaju medjunarodna zajednica koja je, kako on kaze, samo konsultovala albansku i srpsku stranu. Uostalom, dodaje, moglo se i ocekivati da medjunarodna zajednica tumacenjem stvara nove norme. Jer, puno je njih koje su ostale nedorecene i koje se u pravnoj terminologiji nazivaju "kaucuk" norme, kaze Dusan Celic i zakljucuje:

- Ovo je bio jednostrani akt Hansa Hekerupa uradjen u formi Uredbe o ustavnim okvirima za privremenu samoupravu na Kosovu i Metohiji. Ocgledno - kaze Celic - da ovde nije bilo reci o ustavu, vec o Uredbi koja je i zavedena kao Uredba 2001/9 15. maja 2001. godine.

Prema tome, kako se moglo i ocekivati, i ova uredba gospodina Hekerupa, kao i mnoge pre njega koje je donosio njegov prethodnik Bernar Kusner, samo je jedan u moru dokumenata za koji ce, kako kaze Celic, konacnu rec u primeni dati medjunarodni predstavnici.

B. Radomirovic

EU ZABRINUTA ZBOG ODLAGANJA IZBORA PREDSEDNIKA

Ministri inostranih poslova Evropske unije su veceras u Briselu izrazili "zabrinutost zbog neuspeha skupstine (Kosova) da izabere predsednika i zbog odlaganja uspostavljanja prelaznih ustanova samouprave i prenosjenja ovlasćenja sa UNMIK-a na te ustanove, kako je to predvidjeno Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti UN".

Sefovi evropskih diplomatija su pozvali "izabrane predstavnike" u kosovskoj skupštini da "ispolje odgovornost i sposobnost rukovodjenja tako da prelazne ustanove samouprave mogu da u punoj meri obezbede svoje delovanje, utvrđeno ustavnim okvirom, na dobrobit celog stanovništva".

Juce u Pristini

UHAPSENA TRI ALBANCA OSUMNJICENA ZA ZLOCINE NAD SUNARODNICIMA

Pripadnici Kfora i policije UNMIK-a uhapsili su danas u Pristini tri Albanca za koje se sumnja da su pocinili ratne zlocine od 1998. godine do juna 1999, navodi se u najnovijem saopštenju UNMIK-a. Prethodno je bilo saopšteno da su uhapsena dva Albanca. Sumnja se da su uhapseni pocinili nekoliko ubistava, a sve njihove zrtve bile su albanske nacionalnosti. Albanski mediji veceras su objavili da su uhapseni Latif Gasi, pripadnik Kosovskog zastitnog korpusa, i Naim Kadriju, sekretar ogranka Demokratske partije Kosova u Podujevu, dok o trecem licu nisu date pojedinosti.

Nastavlja se parlamentarna kriza na Kosmetu

POMINJU SE I NOVI IZBORI

Beograd - Nastavak konstitutivne sednice Skupštine Kosova, koja je prekinuta 10. januara posto ni u trecem krugu nije izabran predsednik Kosova, koji treba da imenuje premijera, jos nije zakazan. Ocekuje se da odluku o tome donese novi civilni administrator UN Mihael Stajner. U Pristini se, tvrde nasi izvori, cak govori o tome da bi mogli da se raspisu novi opsti izbori, o cemu odlucuju UN. Mada su pristinski elektronski mediji na albanskom jeziku juce preneli stav neimenovanog visokog predstavnika Unmika da bi sadasnji predsednik parlamenta Nedzat Daci trebalo privremeno da zamrzne funkciju predsednika parlamenta i preuzme funkciju premijera, niko od albanskih zvanicnika nije mogao da nam potvrdi. Svi do jednog su, medjutim, istakli da bi takvo resenje, makar i privremeno, odgovaralo jedino Demokratskom savezu Kosova Ibrahima Rugove. Sumnja da je ovakva informacija proistekla iz "politicke kuhinje" DSK-a.

Naime, posle razgovora s Havijerom Solanom, stekao se utisak da ce ubrzo biti postignut dogovor medju albanskim politicarima i da je na pomolu kompromis: da DSK dobije uz funkciju predsednika Skupštine i predsednika Kosova, a da DPK da premijera.

Taci nepodoban

Postignut je i dogovor da to bude bilo ko iz ove partije, samo ne Hasim Taci, koji zbog zlocina koje je kao vodja "OVK" pocinio nad Srbima, zbog cega mu se preti haskom optuznicom, ali i zbog licnog neslaganja s Rugovom, nije pogodan za premijera.

U severnom delu Kosovske Mitrovice

UNMIK KANCELARIJA UKINULA OPSTINU

Sledece nedelje u severnom delu Kosovske Mitrovice otvorice se mesna kancelarija koja ce raditi po UN pravilu na osnovu Uredbe broj 45 iz 2000. godine.

Ovo je za nas list izjavio Dzon Rodzers, opštinski administrator sa sedistem u zgradi nekadasnje zajednicke opstine u juznom delu podeljenog grada.

Za izvesno vreme u mesnoj kancelariji bice uposlono tridesetak ljudi koji su na osnovu konkursa primljeni u stalni radni odnos. U prvom konkursnom roku koji je UNMIK administracija objavila za 18 radnih mesta bilo je prijavljeno 190, kako kaze administrator, aplikacija.

Prednost su imale nacionalne manjine, tako da se u prvom krugu prijavilo njih 143 srpske nacionalnosti, 35 bosnjacke, pet Albanaca, isto toliko Turaka, jedan je bio zaveden kao Hrvat, dok je jedan poticao iz mesovitog braka.

Kosovski dodatak

U drugom konkursnom roku prijavilo se 155 kandidata, a najvise je bilo Srba - 85. Na novinarsko pitanje sta ce biti sa ljudima koji trenutno rade u opštini u severnom delu Kosovske Mitrovice, administrator kaze da, s obzirom na to da su vlasti u Beogradu prihvatile Rezoluciju 1244, opština u severnom delu podeljenog grada i ne postoji, te da ce biti uposljeni samo oni koji su se sada javili na konkurs, pa zakljucujemo da ce sadasnji radnici uposljeni u srpskom delu grada ostati na belom hlebu.

Po njegovim recima, kao i ranije, pre protektorata UN na Kosmetu, zvanicno je bila samo jedna opštinska zgrada u kojoj su bili uposljeni svi, ona u juznom delu grada.

Opštinski administrator jos dodaje da su radnici te, kako on kaze, takozvane opštine do kraja proslave godine primali i Unmikove plate, odnosno stipendije koje su iznosile i nekoliko stotina maraka. Sada je to ukinuto, pa ovi radnici primaju platu iz republickog fonda, ali i kosovski dodatak.

Ocenjujuci politicku situaciju u Kosovskoj Mitrovici, Dzon Rodzers kaze da bezbednosna situacija jos

nije zadovoljavajuća.

- Mi smo tu - kaže on - da uspostavimo fer odnos i sa jednom i sa drugom stranom. Rane još nisu zalecene, tako da znamo da će biti potrebno još vremena da Mitrovica ne bude, kao sada, podeljeni grad.

Na nasu primedbu da ipak most deli Mitrovicu na južni, albanski, i severni, srpski deo grada, administrator tvrdi da je most zvanično otvoren i da bez bojazni mogu da ga prelaze i Albanci i Srbi. Kad smo rekli da je to nemoguće upravo iz bezbednosnih razloga, Rodzers je rekao:

- Ako Srbi žele da odu do Hale sportova ili do Kulturnog centra, u kojem su zamenici direktora Srbi, mogu da odu kad hoće.

Visak 500 radnika

Na naše negodovanje da Srbima nije bas stalo do sporta i do kulture, administrator nije imao komentar, ali je dodao:

- Najozbiljniji problem sada i u jednom i u drugom delu grada je nezaposlenost. Međutim, dok Mitrovica ne bude zaista multietnička neće ni privući investitore da ulazu u nju. Zna se da "Trepča" radi smanjenim kapacitetom, ali i kad bude ponovo počela da radi, sigurno je da neće raditi kao nekad.

Rodzers nije mogao da nam odgovori na pitanje o skoršnjem otpustanju 500 radnika. I na pitanje da li će oni koji su bili "na stipendiji" ostati bez ikakvih primanja Rodzers nije imao odgovor. U razgovoru s njim saznajemo da Unmikova administracija planira, kao što je, uostalom, planirala i do sada, da u tri solitera na stotinak metara od glavnog ibarskog mosta u južnom delu grada vrati Srbe, ali i u druge zgrade u južnom delu Kosovske Mitrovice.

- Moramo da vodimo računa - kaže Rodzers - da većinu Srba koncentrisemo na jedno mesto da bismo mogli da im garantujemo bezbednost, ali i zbog toga što bi bili podrška jedni drugima.

- Ovo što smo videli u poslednja tri meseca - dodao je Rodzers - to je da se menja politička klima ne samo u Kosovskoj Mitrovici, već i na celjoj teritoriji Kosmeta. U kosmetskoj skupštini imamo predstavnike Srba, a u predsednistvu su Oliver Ivanović i Gojko Savić, Mitrovčani.

B. Radomirović

Posle susreta sa Solanom, na pomolu dogovor Siptara

KOSMET USKORO DOBIJA PREDSEDNIKA I VLADU

BEOGRAD 26. januar - Kosovo i Metohija će sledeće sedmice dobiti pokrajinske institucije (predsednika Kosmeta i Vladu) - gotovo sa sigurnošću se može zaključiti posle jučerasnjeg sastanka siptarskih lidera i predstavnika za spoljnu politiku i bezbednost EU Havijera Solane.

On je predložio da Ibrahim Rugova, predsednik Demokratskog saveza Kosova, bude izabran za predsednika Kosmeta, a Tacijeva Demokratska partija Kosova mesto premijera.

Lider Alijanse za budućnost Kosova Ramus Haradinaj rekao je da formiranje institucija sad zavisi od odluke predsednika parlamenta Nedžata Dacija, kada će zakazati nastavak zasedanja. On je pozitivno ocenio spremnost DSK-a da učini ustupke i funkciju premijera dobije DPK.

Potpredsednik DPK-a Hajredin Kuci izrazio je spremnost da njegova partija "odmah" stavi potpis na Solanin predlog.

Sef poslaničke grupe koalicije "Povratak" dr Rada Trajković rekla je da ne veruje da će Hasim Taci biti premijer Kosmeta, ali da postoje informacije da je dogovor Albanaca pri kraju i da će premijersko mesto pripasti Tacijevoj partiji", rekla je Rada Trajković.

Član Predsedništva Skupštine Kosmeta profesor dr Gojko Savić rekao je za "Glas" da koaliciji "Povratak" nije stigao poziv za razgovor o eventualnoj koaliciji s Albancima i da, po svemu sudeći, njega neće ni biti ako su se Albanci dogovorili. "Jedino možemo očekivati poziv za nastavak skupstinskog zasedanja", rekao je Savić.

Presedan

Medjunarodna zajednica na Kosmetu nacinice još jedan presedan i dozvolice i četvrti krug glasanja iako, da podsetimo, to nije predviđeno Uredbom o ustavnom okviru za privremenu samoupravu na Kosmetu, na osnovu koje će biti formirane pokrajinske institucije. Predsednik Kosmeta potom prelaze mandatara za sastav vlade.

P. P.

Havijer Solana sa liderima albanskih partija

STATUS KOSOVA NE ZAVISI OD CRNE GORE

PRISTINA - Posle susreta sa predstavnicima Unmika, komandantom Kfora i liderima kosovskih političkih partija, visoki predstavnik EU za spoljnu politiku i bezbednost Havijer Solana u obraćanju novinarima ocenio je: "Kasnimo sa izborom institucija, ali da to nije tragedija".

- Blizi se trenutak donosenja vaznih odluka oko izbora institucija kosovskih sistema, a te odluke zavise od lidera ovdasnjih politickih subjekata. Apelovao sam na njih da se suoce sa odgovornoscu i da je vazno mobilisati, odnosno ukljuciti najkvalitetnije ljude nezavisno kojoj partiji pripadaju - rekao je Solana i izrazio nadu da je njegova poruka shvacena i da ce biti nadjeni mehanizmi da se izabere predsednik Kosova, a potom i vlada. On je podvukao da ukoliko sporazum izmedju lidera na Kosovu ne bude postignut, medjunarodna zajednica i Unmik se nece mesati posto je to zadatak izabranih predstavnika naroda, cime bi pokazali politicku zrelost. Solana je kazao da "generalno nije prisutna klima nasilja, vec je vise u pitanju sporadicno nasilje". Odgovarajuci na pitanje o sudbini Kosova, ukoliko dodje do odvajanja Crne Gore, Solana je podvukao da je njegovo misljenje i stav EU da "nije pametna stvar da se odrzi referendum u Crnoj Gori". - To Djukanovic zna, jer sam mu to vise puta rekao, ali, ako Crna Gora postane nezavisna, to nece uticati na status Kosova. Kosovo je pod patronatom UN i nece biti promena Rezolucije 1244 - rekao je Solana. Posle susreta sa Solanom, lider DSK Ibrahim Rugova kratko je nagovestio da ce biti nadjeno resenje "posto je EU zainteresovana za formiranje institucija kosovskog sistema", a potpredsednik Tacijeve DPK Hajredin Kuci ocenio je da je ta partija spremna da odmah potpise opciju-predlog Solane da Rugova bude predsednik Kosova, a Hasim Taci premijer.

N. Zejak

Protest udruzenja nestalih

BEOGRAD - Oko sto clanova porodica lica nestalih i kidnapovanih sa Kosova i Metohije okupilo se juce ispred ulaza u Palatu federacije trazeci da ih primi jugoslovenski predsednik Vojislav Kostunica. Predstavnici Uruzenja su rekli novinarima da su u poruci predsedniku Kostunici zatrazili da u njihovo ime u razgovoru sa Solanom inicira ubrzavanje procesa rasvetljavanja sudbine vise od 1.300 nestalih i kidnapovanih Srba sa Kosova i Metohije.

Sednica Savezne Vlade

SAGLASNOST SA PROTOKOLIMA IZMEDJU KC I UNMIK-a

Vlada SR Jugoslavije saglasila se da Koordinacioni centar za Kosovo i Metohiju i UNMIK potpisu protokole o prekograničnoj repatrijaciji identifikovanih posmrtnih ostataka, o zajednickim verifikacionim timovima za skrivene zatvore i o razmeni eksperata i ekspertiza za sudsku medicinu. U saopštenju sa jucerasnje sednice vlade navodi se da su utvrdjeni tekstovi tih protokola, a da je za njihovo potpisivanje zaduzen Boza Prelevic, rukovodilac sektora za pravosudje, policiju i bezbednost Koordinacionog centra.

Savezna vlada je na sednici, kojoj je predsedavao Dragisa Pesic, razmotrila i usvojila vise osnova za ucesce jugoslovenskih delegacija u razgovorima i za potpisivanje bilateralnih sporazuma iz raznih privrednih oblasti i finansija.

Vlada je usvojila, navodi se u saopštenju, i vise predloga i zakona o potvrđivanju medjunarodnih sporazuma, ugovora i protokola koji su upuceni u skupstinsku proceduru.

Vlada je razmatrala inicijativu Jugoslovenskog udruzenja racunovodja da se pomeri stupanje na snagu nedavno usvojene izmene Zakona o racunovodstvu sa pratecim podzakonskim aktima, saopstio je Savezni sekretarijat za informisanje.

Vlada je u potpunosti podrzala stav i obrazlozenje Saveznog ministarstva finansija i zakljucila da su pomenute izmene Zakona uradjene u skladu sa obavezom harmonizacije propisa iz oblasti racunovodstva sa regulativom Evropske unije i vazecim medjunarodnim standardima.

Promene na kosovskometohijskoj politickoj sceni

RUGOVA POPUSTA

Iako su neke agencije izvestile da je na kosmetskoj politickoj sceni postignut konsenzus oko izbora predsednika Kosova i Metohije i premijera buduće pokrajinske vlade, portparol Rugovinog DSK Bljerim Salja u izjavi za "Politiku" kaze da su informacije preuranjene.

Salja je potvrdio da su juce zapoceti razgovori izmedju predstavnika DSK, Tacijevog DPK i Haradinajeve Alijanse za buducnost Kosova vodjeni posredstvom predstavnika medjunarodne zajednice u americkoj kancelariji. Sastanku je predsedavao Dzon Menzis, sef americke kancelarije, kako bi se resilo pitanje izlaska iz parlamentarne krize.

Juce nista nije dogovoreno i razgovori se danas nastavljaju. Kako saznajemo, predstavnici Tacijeve stranke zahtevali su da buduci premijer bude njihov kandidat, tacnije Hasim Taci, lider druge po snazi albanske politicke grupacije u parlamentu sa 26 mandata.

Rugovini pregovaraci to nisu definitivno ni prihvatili niti su odbili, ali su, kako saznajemo, insistirali da mandatara za sastav vlade predlozi predsednik Kosova i Metohije, a ne stranka.

Serif Konjufca, portparol Haradinajevе Alijanse za buducnost Kosova, izjavio je da se razgovori danas nastavljaju. On je dodao da ce pozdraviti svaki dogovor izmedju Rugovine i Tacijevе partije. Na pitanje vasesg novinara da li Alijansa za buducnost Kosova u tim dogovorima zeli ustupak za sebe, Konjufca je odgovorio da Alijansa za buducnost Kosova trazi dva do tri ministarska mesta, ali nije hteo da precizira koje resore bi ti ministri zastupali.

Po Saljinim recima, medjunarodni faktor vrsi pritisak na Rugovu i misli da ce danas biti dogovora. Inace, da podsetimo da na veoma uzavreloj kosmetskoj politickoj sceni nesuglasice oko izbora predsednika Kosova, a sada i premijera, traju vec mesec dana od formiranja kosmetske Skupstine 10. decembra.

Nepoznanica je i to zasto Rugova uporno insistira na funkciji predsednika Kosova i Metohije, a zauzvrat daje Taciju ili nekome od predstavnika iz njegove stranke premijersko mesto.

U sinoc vodjenim razgovorima cini se da Rugova popusta pred Tacijem. Doduse, ne zeli njemu da ustupi mesto mandataru, vec ce ga, kako saznajemo, ustupiti nekome iz Demokratske partije Kosova. Takodje, mnogo je nejasnoca oko toga zasto trvenja izmedju Rugove i Tacija traju vise od mesec dana.

Izgleda da je presudni faktor u svemu tome medjunarodna zajednica kojoj je cilj da se napokon konstituisu tela u kosmetskoj Skupstini, izabere predsednik Kosova i Metohije, a zatim mandatar i ministri u buducjoj vladi. Podsetimo i to da je Hasim Taci do sada zastupao svoju "tvrdu" opciju, trazeci da on bude premijer, ali i jos tri ministarska mesta. Takodje, trazio je da se jedno mesto u vladi prepusti Alijansi za buducnost Kosova, dva Rugovinom Demokratskom savezu Kosova i dva nealbancima. Danas bi trebalo ocekivati rasplet krize, sto bi, istovremeno, bio i znak da je Rugova, najverovatnije pod pritiskom medjunarodne zajednice, popustio Taciju.

B. Radomirovic

Sef poslanicke grupe "Povratak", dr Rada Trajkovic

TACI SE UJEO ZA JEZIK

BEOGRAD - Lider Demokratske partije Kosova Hasim Taci je pre dve nedelje predlozio razgovor sa koalicijom "Povratak", ali sve se na tome zavrсило, otkriva za "Novosti" sef poslanicke grupe u Skupstini Kosova dr Rada Trajkovic.

"To se dogodilo u kancelariji americkog izaslanika u Pristini, kada je Taci iznenada predlozio da se nadjemo i dogovorimo o eventualnoj saradnji. Znali smo da je to uradio pod medjunarodnim pritiskom i verovatno da bi video nasu reakciju. Mi, naravno, nismo uzeli sve zdravo za gotovo i ocekivali smo potvrdu iskrenosti Tacija za saradnju i razgovore. Ali, ne znam zasto, do toga nije doslo. Taci nije obnovio predlog, a ni mi se nismo zaleteli, i sve je ostalo na tome" - kaze dr Trajkovic.

Da li biste stvarno prihvatili partnerski odnos sa Tacijem, s obzirom na njegovu proslost?

"Mi neosporno imamo veliku odgovornost prema nasim biracima. Znam da nasa javnost ne bi mogla Tacija da prihvati kao eventualnog koalicionog partnera, jer se za njegovo ime vezuje stradanje Srba na Kosovu i Metohiji, dok je bio vodja teroristicke OVK. Tesko bi nasim Srbima mogli da objasnimo da saradjujemo sa onima koji su ih napadali, ubijali, kidnapovali njihovu rodbinu. Rane su jos sveze i u ovom trenutku tesko je zamisliti neku saradnju sa njim. To je, barem, moje licno misljenje, a ja cu, svakako, prihvatiti svaki stav koalicije "Povratak".

A saradnja sa Ibrahimom Rugovom?

- On dosada nije pokazao neko interesovanje za saradnju sa srpskim poslanicima. Drzao se rezervisano, pomalo samouvereno, pa je prosao onako kako se i ponasao. Stav koalicije "Povratak" je prema njemu i drugim albanskim liderima jasan: otvoreni smo za saradnju samo sa onima koji garantuju Srbima slobodu kretanja, jedan normalan zivot na Kosovu i koji se odreknu ideje o otcepljenju Kosova.

Da li ima takvih?

- Nisam sigurna da ima takvih albanskih politickih lidera. I oni koji mozda to hoce, ne smeju da javno kazu zbog straha od ekstremista u svom narodu.

"MNOGO IM..."

NE ocekujem raspisivanje vanrednih izbora na Kosovu, a nama to ne bi ni odgovaralo. U slucaju tih novih izbora mozda bi se predsednik Kosova birao neposredno. Tada bi verovatno imao i veca ovlascenja, a mozda bi neko trazio i izmenu Ustavnih okvira za privremenu samoupravu na Kosovu. I ovako neki albanski politicari smatraju da nas ima mnogo u kosovskom parlamentu - kaze Rada

Trajkovic.
M. Vuksanovic

Stambeni nesporazumi u Medvedji **ALBANCI BI DA PONISTE TRAMPU**

U opštini Medvedja, koja je već decenijama opterećena velikim migracijama srpskog življa, poslednjih dana se najviše priča o navodnoj nameri države da otkupi sve kuće koje joj ovdasnji Srbi budu ponudili.

Tim povodom danas su se oglasili iz Skupštine opštine demantujući pomenute tvrdnje i odbacujući optužbe da se na ovaj način želi podstaci novi talas iseljavanja Srba iz Medvedje.

- Opština neće otkupiti ni jednu kuću u kojoj sada ima Srba. Mi smo zainteresovani da otkupimo samo one kuće čiji su vlasnici još mnogo ranije otišli odavde, dakle samo nenastanjene, napuštene objekte - kazu u SO Medvedja.

Kuće bi se, receno je, ponudile Srbima koji žele da dodju da žive ovde. Namera je i da se one iskoriste za resavanje stambenih pitanja nedostajucih stručnjaka.

Ovih dana Medvedju potresaju i "stambeni nesporazumi" između Srba i Albanaca. U minule tri godine blizu stotinu kosmetskih Srba, pridolih u Gornju Jablanicu, zamenilo je svoje kuće sa ovdasnjim Albancima, koji su posle bombardovanja NATO 1999. godine masovno otišli iz Medvedje na Kosmet. Mnogi od tih Albanaca (koji i dalje žive u Pokrajini) sada bi hteli da "poniste trampu". Očigledno, svesni su da im sadašnje stanje na Kosovu i Metohiji i činjenica da Srbi iz bezbednosnih razloga (još) ne mogu da se vrate na svoja kosmetska ognjišta, mogu doneti veliku "imovinsku korist", odnosno - obe kuće.

Pojedini su već podneli zahtev za iseljenje Srba iz (zamenjenih) kuća u Medvedji jer "više ne priznaju" ugovore o "trampi". Ovi "interni sporazumi", kako tvrde, najčešće nisu overeni u sudu, što im, smatraju, daje pravo da se ovako ponasaju. Ove sporove trenutno resava opštinski sud u Lebanu koji je nadležan i za medvedjsku opštinu.

NEKA POKOLENJA ZNAJU OD KADA POSTOJE CRKVE SELA RANILUG

NVO Sveti Nikola iz Kosovske Kamenice preuzela je zadatak da snimi stanje u selima i gradovima četiri opštine gnjilanskog kraja. Rec je o Kosovskoj Kamenici, Vitini, Novom Brdu i Gnjilanu. Ovaj zadatak radi zajedno sa međunarodnom NVO UMCOR iz Beograda. Ova međunarodna organizacija ima svoje kancelarije u Gnjilanu, Pristini i Kosovskoj Mitrovici.

Postavljeni zadatak ljudi iz NVO Sveti Nikola obavljaju vrlo savesno, sa obiljem fotografija i drugih potrebnih podataka. U vidu malih publikacija donose stanje u svakom selu iz tih predela. U delu Profil daju osnovne podatke o mestu o kome je rec, o stanovništvu, istoriji mesta, uslovima života, a u delu Informacioni paket daju podatke o svakoj kući u doticnom selu.

O selima Ranilug i Glogovce daju su prvo podaci - Iz starih zapisa, pa redom idu sledeći delovi: Informacije o stanovništvu, Bezbednost, Zdravstvo - primarna i sekundarna zdravstvena

zastita, Centar za socijalni rad, Obrazovanje, Kultura/Sport, Crkva.

Naslov ovog napisa je i naslov dela koji se odnosi na crkve u selu, i evo šta se tu kaže:

„Iz knjige profesora Atanasija Urosevica „Gornja Morava Izmornik“ vidi se da selo Ranilug postoji od 1258. godine, a bilo je smesteno gore u planini, na mestu zvanom Bacevina, Govedarice i Reka, a crkva im je bila Sv. Spas, na mestu zvanom Rizan - dobrosinjsko prisoje gde i danas postoje rusevine. Zbog zulumata Arbanasa kacaka selo se 1770. godine seli iz planine i naseljuje na mestu zvanom Seliste blizu danasnje crkve Sv. Trojice u polje.

Odmah po dolasku ovde iste godine osnivaju groblje, a samo posle 2 godine - 1772. mastani sagradjuju i crkvu Sv. Trojice, ali samo onaj udubljeni deo crkve. Nesto kasnije, 1864. izgradjeni su i ikonostasi na pregradni deo oltara gde i danas o tome postoji natpis na staroslovenskom: „, Jerej - svetenik Toma i Jovan, Vladika Georgije, u leto 1864 god. Izgradio Konstantin iz Veleša. Prilog dali s Ranilug, Glogovce, Petrovce i Tomance.“

Te 1864. godine je i prosirena crkva, time što je sa njenog prednjeg dela i na zadnjoj strani dogradjena, gde je i danas prostor za rucavanje i druga okupljanja. Na tom prostoru gde se rucava,

na zapadnoj strani na duvarcicu nalaze se dve uramljene i zastakljene ikone na kojima stoji sledeci natpis: „Prilaze ovu ikonu Zaka Nojic ot Ranilug, 1891. januar 15. i prilaze ovu ikonu Zora za svog pok. Supruga Pavu Govedrovića. s. Ranilug 1891. g. januar 19.“ Crkveno zvono kupio je Simeon - Monca Bizic 1925. godine.

Ispred glavnih ulaznih vrata crkve, ka jugu, ostavljen je kroz groblje put sirine oko 3 metra za donosenje materijala kada se u crkvi bilo sto radi - opravljaju, unosenje umrlih na opelo i druge potrebe, a tim putem je i groblje podeljeno na dva dela po rodovima i slavama, tako sto se na istocnoj strani sahranjuju sv. Minci a na zapadnoj sv. Nikolci i sv. Arhandjelci. Zato je ovaj put od velikog znacaja pa ga treba sacuvati i odrzavati kako su i nasi preci do sada to vekovima cinili.

Ova crkva kao stara gradjevina bila je dotrajala i sklona padu, pa je 1981 i 1982. godine bila obnovljena, tako sto su neki noseci zidovi iz temelja izgradjeni novi, na deo gde se rucava izgradjena je betonska konstrukcija, novi krov sa pokrivicem falcovanog crepa kakva je i danas, a sredstva su obezbedjena iz dobrovoljnog priloga gradjana sela Raniluga i drugih.

Srkva Sv. Jovan u sredini sela je nekad sagrađena od roda Visica i sluzila im je kao cerana za sukanje uzadi. Od 1895. sa dvoristem poklonili su je selu Ranilugu i Glogovcu za skolu koja je sluzila 5 godina do 1900. godine, kada je izgradjena nova skola na sprat tu u

dvoristu i pocela da radi, a ova zgrada od tada postala je crkva ali nije bila osvestana. Da bi je spremili za osvestenje, gradjani su 1906. godine kupili zvono i postavili na drvene stubove, dok su iste godine braca Nisic prilozili vecu kupolu sa freskom a drugi jos dve male kupole koje su i danas. Dana 11. septembra 1908. godine, bio je pozvan vladika, bilo je veselje i toga dana je crkva osvestana, i u selu je ostala zavetina da se taj dan slavi kao sabor, sto je i danas. U to vreme paroh crkve bio je Djordje Popovic svestenik iz Raniluga, kome istog dana sin jedinac Hristijan zv. Rista u svojih 9 godina pao sa prozora na spratu skolske zgrade u dvoristu i izdahnuo, sto je veselje bilo poremeceno.

Zvono je sve do 1930. godine bilo na drvenim stubovima, sto je te godine iz temelja izgradjena nova zvonara koja je i danas, a izradio je majstor iz Vrbice Radovan, dok je fasadu izradio 1960. godine majstor Toma Jovanovic zv. Jerko iz Raniluga.

Sve do 1968. godine ova crkva je bila vrlo niska i pokrivena ceramidom, kad je podzidana kolika je i danas i pokrivena falcovanim crepom.

Nova crkvena stambena zgrada na gornjem delu placa pored asfaltnog puta podignuta je 1980. godine, a sredstva su obezbedjena od prodatog dela crkvenog placa preko puta od 3 ari gde je podignuta samoposluga a nesto i iz dobrovoljnog priloga gradjana Raniluga.

Ovaj istorijski podatak o crkvama, na osnovu podataka cime raspolaze, sacinio je Zivko Nojic iz Raniluga rođen 1918. godine, crkvenom odboru i parohu dana 13. maja 2001. godine podneo na uvid koji je sa zadovoljstvom prihvatio na trajno cuvanje u crkvenoj zgradi na zidu, kako bi se mlada pokolenja upoznavala."

Nakon intervencije drzavnih organa SRJ

PETAR SARIC OSLOBODJEN IZ PRITVORA

Knjizevnik Petar Saric oslobodjen iz pritvora u Gnjilanu, javio je sinoc Radio B92, pozivajuci se na izvor iz kabineta predsednika SRJ Vojislava Kostunice.

Petra Sarica uhapsila je policija UNMIK-a 15. januara, a istrazni sudija u Urosevcu mu je odredio jednomesečni pritvor zbog bojazni da bi on mogao da pobegne.

Kostunica je krajem prosle nedelje zatražio od zamenika izaslanika generalnog sekretara UN za Kosmet hitno oslobadjanje Sarica i izrazio spremnost da licno garantuje da ce uhapseni biti dostupan sudu.

Savetnik predsednika SRJ za ljudska prava Gradimir Nalic uputio je tada pismo albanskoj pesnikinji Fljori Brovini u kojem ju je zamolio da se licno angazuje na oslobadjanju Sarica i time na delu pokaze svoju solidarnost, na nacin na koji su se srpski borci za ljudska prava solidarisali sa njom dok je bila zatvorena u Srbiji. (Beta)

*Ako nekad dodjes na Kosovo
Pridji Polju
Pridji hramu
Budi nezan
I padni mu ispod leve sise*

*Mesto srca
Cuces konjski topot
Mesto pesme
Zvoni koplje*

*Mesto decjeg smeha
Konji rzu*

*
* *

*Savijes li polje
U zeleni rukav
(Ko za levu ruku)*

*Savijes li nebo
U plav rukav
(ko za desnu ruku)*

*Razumeces
Govor freske*

*
* *

*Treba polje
Bosom nogom darivati
Treba prste
Izmesati sa travama
Treba naci
Neki stari sapat
I sa njime se
Devet puta opasati*

*Ako mislis da ti celo
Ljubi freska*

Iz zbirke Petra Sarica VRH POLJA

PRAVNA ZASTITA RASELJENIH LICA SA KOSOVA I METOHIJE

Pod ovim naslovom pojavio se rad Zore Ivanisevic u zborniku PRILOZI SDC MHPK PROJEKTA KOPAONICKOJ SKOLI PRIRODNOG PRAVA izdatom decembra 2001. Ovde su preuzeti, zbog ogranicenog prostora, samo oni delovi iz prakse HPK Novi Pazar.

1. Ostvarivanje prava nezaposlenih privremeno raseljenih lica sa Kosova i Metohije.

- Zbog aktuelne situacije na Kosovu i Metohiji, veliki broj raseljenih lica prijavio se Republickom zavodu za trziste rada pocev od druge polovine 1999. godine, sa zahtevom da im se omoguci ostvarivanje prava po osnovu nezaposlenosti u organizacionim jedinicama (filijalama i sluzbama) Zavoda na podrucju gde privremeno borave, posto ne postoji mogucnost da ta prava ostvare u maticnim filijalama sluzbama.

Radi prevazilazenja i ublazavanja ovih problema, direktor Republickog zavoda za trziste rada je 16.08.1999. godine doneo Uputstvo o postupku evidentiranja i ostvarivanja prava nezaposlenih privremeno raseljenih lica iz AP Kosovo i Metohija. Ovim Uputstvom predvidjeno je da se privremeno raseljenim licima omogucio stvarivanje njihovih prava za vreme privremene nezaposlenosti u filijali-

sluzbi mesta gde privremeno borave, pod istim uslovima i na isti nacin kao i nezaposlenim licima prijavljenim na evidenciji za zaposljavanje prema mestu prebivalista.

U vezi sa ovim moramo razlikovati nekoliko situacija:

- Nezaposlena lica, koja su do dana promene mesta prebivalista, bila na evidenciji nezaposlenih lica u nekoj od filijala ili sluzbi na Kosovu i Metohiji
- Lica koja se prvi put javljaju na evidenciju ili kojima je radni odnos prestao pre promene mesta prebivalista, ali se nisu prijavila na evidenciju nezaposlenih na podrucju Kosova i Metohije
- Lica kojima je rad prekinut nasilno

Sva ova lica uvode se u posebnu evidenciju shodno pomenutom Uputstvu kojim su obuhvacene tri grupe pitanja, a to su:

- Uvodjenje u evidenciju privremeno raseljenih lica sa Kosova i Metohije
- Ostvarivanje prava na novcanu naknadu privremeno raseljenih lica za vreme privremene nezaposlenosti
- Postupak sa pripravniciima-privremeno raseljenim licima, kojima je prekinuto osposobljavanje za samostalni rad u struci pre isteka ugovorenog roka.

Prijavljivanje privremeno raseljenih lica, na evidenciji nezaposlenih vrši se na osnovu sledećih dokaza:

1. Licne karte,
2. Prijave privremenog boravka na podrucju gde se lice prijavljuje na evidenciju
3. Radne knjizice
4. Dokaza o zavrшеноj skoli
5. Evidencionog kartona, ako je lice bilo na evidenciji prema mestu stalnog boravka

Jedno od prava privremeno raseljenih lica sa podrucja Kosova i Metohije po osnovu nezaposlenosti je pravo na pripremu za zaposljavanje. Priprema za zaposljavanje prema cl. 11 Zakona o zaposljavanju obuhvata: Osposobljavanje za I i II stepen strucne spreme, prekvalifikaciju i dokvalifikaciju, inoviranje znanja nezaposlenih lica koja cekaju na zaposlenje duze od dve godine, osposobljavanje pripravnika za samostalan rad u struci i druge oblike osposobljavanja. Pripremu za zaposljavanje vodi Zavod za trziste rada. Ukoliko je lice zapocelo proces osposobljavanja kod jednog poslodavca na Kosovu i Metohiji, a zbog poznatih okolnosti na podrucju Kosova i Metohije taj je proces prekinut, ono moze nastaviti sa osposobljavanjem kod drugog novog poslodavca u mestu gde se trenutno nalazi, za preostalo vreme. Postupak za nastavak finansiranja, do sticanja uslova za polaganje strucnog pripravnickog ispita isti je kao i za ostala nezaposlena lica.

Drugo pravo je pravo na novcanu naknadu. Pravo na novcanu naknadu raseljena lica mogu da koriste ukoliko su prijavljena na evidenciji i poseduju odgovarajuće resenje o priznavanju prava nadležne filijale ili sluzbe na Kosovu i Metohiji, sa utvrdjenim vremenom isplate novcane naknade i posle 31. maja 1999. godine. Ova lica, da bi ostvarila pravo na novcanu naknadu pored svih dokaza moraju posedovati uredno zakljucenu radnu knjizicu.

Takodje, privremeno raseljena lica kojima je radni odnos prestao pre promene mesta prebivalista, a koja nisu ostvarila pravo na novcanu naknadu (nisu se prijavila na evidenciju i podnela zahtev u maticnoj filijali-sluzbi, ili su prijavljeni i podneli zahtev ali im nije doneto resenje), mogu da to pravo ostvare u Zavodu, prema mestu boravka, s tim sto po prijavljivanju na evidenciju, podnose zahtev i prilazu odgovarajuće dokaze. Pravo na novcanu naknadu ostvaruju u skladu sa propisima o zaposljavanju.

Lica kojima je nasilno prekinut rad, radni odnos nije prekinut (pravno), te stoga dok se to pitanje formalnopravno ne resi, oni ne mogu da ostvare pravo na novcanu naknadu po osnovu nezaposlenosti, vec se samo evidentiraju kroz posebnu evidenciju. Druga prava po osnovu nezaposlenosti koja su utvrdjena Zakonom su:

- pravo na naknadu troskova selidbe
- pravo na privremeni smestaj
- pravo na naknadu troskova opstih, sanitarnih i specijalistickih pregleda
- pravo za slucaj invalidnosti i telesnog ostenjenja

Sto se tice programa zaposljavanja, izbegla, prognana i raseljena lica imaju podjednak status pri donosenju zahteva za finansiranje istog. Ova lica imaju mogucnost da sklope ugovor o zakupu, ili da obavljaju delatnost u prostoru na osnovu overene saglasnosti vlasnika poslovnog prostora.

Obezbedjen adekvatan poslovni prostor u kojem ce se obavljati delatnost omogucava registraciju samostalne delatnosti u nadležnoj instituciji, te otvaranje ziro-racuna.

Status interno raseljenih lica, te ostvarivanje njihovih prava na rad regulisan je internim propisima RZTR. Ukoliko su u mogucnosti da pripreme kompletnu zahtevanu dokumentaciju i ova lica se mogu javiti kao podnosioci zahteva.

Zakonom o osnovama radnih odnosa, Zakonom o radnim odnosima RS i Zakonom o radnim odnosima u drzavnim organima je takodje utvrdjeno ostvarivanje prava zaposlenih u svim oblastima rada,

odnosno kod svih poslodavaca. Navedenim propisima ustanovljeno je pravo zaposlenih da se za ostvarivanje svojih prava mogu obratiti arbitrazi za radne sporove, nadležnom sudu, sindikatu, inspekcijском organu u skladu sa zakonom.

2. Regulisanje prebivalista i boravista raseljenih lica sa Kosova i Metohije

- Zakon o prebivalistu i boravistu gradjana (preciscen tekst) Sl.gl. SRS br. 42/77 i 25/89 regulise prijavljivanje i odjavljivanje prebivalista i boravista gradjana, promene adrese stana, nadleznost i nacin vodjenja odgovarajucih evidencija (clan 1 Zakona).

Raseljena lica sa Kosova i Metohije su prvenstveno gradjani Republike Srbije, te regulisanje njihovog prebivalista i boravista potpada pod ovaj zakon. Shodno Zakonu o prebivalistu i boravistu (clan 4 Zakona), prebivaliste je mesto u kome se gradjanin nastanio sa namerom da u njemu stalno zivi. Boraviste je mesto u kome gradjanin privremeno boravi van svog prebivalista.

Shodno Cl.2 Zakona, gradjani su duzni da prijave i odjave svoje prebivaliste odnosno boraviste kada je to odredjeno zakonom.

Zbog poznatih dogadjaja na Kosovu i Metohiji, raseljena lica se susrecu sa poteskocama i problemima oko regulisanja prebivalista odnosno boravista. Naima samim cinom preseljenja i dislokacijom sa Kosova i Metohije i raseljenja u druga mesta u Republici Srbiji, oni ne mogu prijaviti svoje prebivaliste. Oni regulisu boravak na podrucju odredjene opstine ili mesta gde privremeno borave.

Drzavni organi, nadlezni za regulisanje prebivalista i boravista, imaju u vidu ukupnu situaciju u kojoj su se raseljena lica nasla, a postujuci principe raseljenosti, prilikom resavanja boravka raseljenih lica ne zahtevaju posebnu odjavu iz mesta odakle dolaze, jer je u ovom trenutku to i nemoguće pribaviti.

Zato je za regulisanje mesta boravka potrebno:

- posedovanje licne karte, zaključen predugovor o zakupu stana sa stanodavcem overen kod nadleznog suda, obrazac koji se pribavlja u nadleznoj sluzbi MUP-a (tzv. zeleni karton) koji sadrzi podatke iz licne karte, podatke o polu, zanimanju, mestu i adresi na koju se lice prijavljuje, ime i prezime stanodavca, datum dolaska i odlaska.

Regulisanje prijave boravista je privremenog karaktera i traje tri meseca, a moze se produzavati.

HPK Novi Pazar, s obzirom da veliki broj raseljenih lica sa Kosova i Metohije boravi u ovom podrucju, pruzila je pravnu pomoc oko sacinjavanja predugovora o zakupu stana, koji je jedan od uslova da se nesmetano regulise mesto boravka.

3. Delegiranje mesne nadleznosti sudova sa Kosova i Metohije.

- Vrhovni sud Republike Srbije doneo je 21.03.2000. godine odluku u kojoj je navedeno da se gradjani radi zastite prava i interesa mogu obracati svojim zahtevima, prilozima i drugim pismenima sudovima sa podrucja Kosova i Metohije na sledeci nacin:

- Za Okruzni sud u Pristini preko Okruznog suda u Nisu
- Za Opstinski sud u Pristini preko Opstinsog suda u Nisu
- Za Opstinski sud u Urosevcu preko Opstinsog suda u Leskovcu
- Za Opstinski sud u Lipljanu preko Opstinsog suda u Prokuplju
- Za Okruzni sud u Peci preko Okruznog suda u Leskovcu
- Za Opstinske sudove u Peci, Klini i Istoku preko Opstinsog suda u Leskovcu
- Za Opstinski sud u Djakovici preko Opstinsog suda u Vlasotincu
- Za Okruzni sud u Prizrenu preko Okruznog suda u Pozarevcu
- Za Opstinske sudove u Prizrenu, Orahovcu i Dragasu preko Opstinsog suda u Krusevcu
- Za Opstinski sud u Suvoj Reci preko Opstinsog suda u Leskovcu
- Za Okruzni sud u Gnjilanu preko Okruznog suda u Vranju
- Za Opstinske sudove u Gnjilanu, Vitini i Kosovskoj Kamenici preko Opstinsog suda u Vranju
- Za Okruzni sud u Kosovskoj Mitrovici preko Okruznog suda u Kraljevu
- Za Opstinske sudove u Kosovskoj Mitrovici, Vucitrnu, Leposavicu preko Opstinsog suda u Kraljevu
- Za Privredni sud u Pristini preko Privrednog suda u Kraljevu.

4. Ostvarivanje licnog statusa raseljenih lica sa Kosova i Metohije.

- Ministarstvo pravde Republike Srbije obavestilo je javnost da je najveći broj javnih knjiga sa Kosova i Metohije dislociran u unutrašnjost Srbije.

Razmestaj maticnih knjiga i knjiga drzavljana odgovara razmestaju organskih jedinica MUP-a Srbije, sto ce gradjanima olaksati postupak dobijanja licnih isprava, kao sto su licne karte, pasosi i ostalo.

Javne knjige Kosova i Metohije nalaze se u sledecim gradovima:

- Nis (prostorije Opstinskog suda) - Pristinu i opstine Podujevo, Glogovac, Obilic, Kosovo Polje i Lipljan
- Leskovac (prostorije Opstinskog suda) - za opstine Urosevac, Kacanik, Stimlje i Strpce
- Jagodina (prostorije Opstinskog suda) - za opstinu Djakovica
- Kraljevo (prostorije Opstinskog organa za prekrasaje) - za opstine Kosovska Mitrovica, Zubin Potok, Zvecan, Leposavic, Srbica i Vucitrn

- Bujanovac (prostorije Opstinskog suda) - za opštine Gnjilane, Vitina, Kosovska Kamenica i Nova Varos
- Kragujevac (prostorije Opstinskog suda) - za opštine Istok i Pec, izuzev mesnih kancelarija Berane, Rausic, Josina, Drilje i Zahac
- Krusevac (prostorije Opstinskog suda) za opštine Prizren i Orahovac

Sto se tice maticnih knjiga opštine Gora, one nisu izmestene i za sada raseljena lica sa podrucja te opštine ne mogu pribaviti izvode iz maticnih knjiga. Rekonstrukcija maticnih knjiga sa tog podrucja ce se vrsiti po uputstvu Ministarstva Pravde.

Naime, da bi raseljeno lice pribavilo izvode iz maticnih knjiga potrebno je pismeno sa zahtevom obratiti se „opstinskom sudu" iz prilozenog spiska sa naznakom „Za maticara". Uz zahtev priloziti i dokaz o placenoj taksi na ziro racun broj 40802-637-8-9095 sa naznakom Primalac: Ministarstvo Pravde.

Iznosi za takse su: 30 din. za izvode iz maticnih knjiga na domacim obrascima, 150 dinara na medjunarodnom memorandumu, 25 dinara za resenja.

Izvor: PRILOZI SDC MHPK PROJEKTA KOPAONICKOJ SKOLI PRIRODNOG PRAVA, XIV SUSRET,

izdavac: Bigraf & Djordjevic,

spozor: SNJISS AGENCY FOR DEVELOPMENT AND COOPERATION - NHLO PROJECT

